

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a členov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obžalovaného **MUDr. R. B. pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody** podľa § 160a ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 na neverejnom zasadnutí konanom 11. júna 2009 o odvolaní obžalovaného a matky obžalovaného J. B. proti rozsudku Špeciálneho súdu v Pezinku zo 7. decembra 2006, sp. zn. PK 2 Tš 6/2006 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/, Písm. c/Tr. por. napadnutý rozsudok **sa z r u š u j e** v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. **sa vec vracia** Špeciálnemu súdu v Pezinku, aby ju v potrebnom rozsahu **znovu prejednal a rozhodol**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Špeciálneho súdu v Pezinku bol obžalovaný MUDr. B. uznaný za vinného z trestného činu prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody § 160a ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 na tom skutkovom základe, že

v presne nezistený deň v mesiaci august 2005 a dňa 13. októbra 2005 a 14. októbra 2005 vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou v B. v priestoroch oddelenia plastickej chirurgie ako lekár žiadal pre seba za vykonanie operácie finančnú čiastku vo výške 18 650 Sk od pacientky D. O., aj napriek tomu, že D. O. za chirurgický zákrok zaplatila 66 350 Sk v pokladni nemocnice a MUDr. R. B. nemal oprávnenie prijímať žiadne platby od pacientov za operáciu, pričom dňa 20. októbra 2005 vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou v B. v ambulancii oddelenia plastickej chirurgie prevzal od D. O. úplatok vo výške 19 000 Sk za operáciu.

Za to mu Špeciálny súd v Pezinku, podľa § 160a ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, uložil trest odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov.

Podľa § 58 ods. 1 písm. a/, § 59 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 mu výkon uloženého trestu podmienene odložil na skúšobnú dobu 3 roky.

Podľa § 160a ods. 1 Tr. zák. s použitím § 49 ods. 1 Tr. zák. účinných do 1. januára 2006 mu uložil aj trest zákazu činnosti výkonu lekárskeho povolania na dobu 3 rokov.

Zároveň mu bol uložený aj peňažný trest vo výmere 30 000 Sk a pre prípad úmyselného zmarenia tohto trestu náhradný trest odňatie slobody vo výmere 3 mesiace.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný a jeho matka J. B. včas odvolanie. V písomných dôvodoch svojho odvolania poukázal na to, že peniaze síce prijal, ale považoval to za poďakovanie od pacientky, po operácii a navyiac nešlo o jej peniaze. Peniaze si strčil do vrečka preto, aby nezostali na stole, keby niekto prišiel do ordinácie. Konanie zo strany svedkyne považuje za pomstu. Trest zákazu činnosti považuje za likvidačný.

Matka obžalovaného v dôvodoch svojho odvolania podaného v prospech obžalovaného uviedla, že považuje trestný čin za vyprovokovaný agentkou.

Taktiež uložený trest zákazu činnosti považuje za likvidačný a tým aj neprimerane prísny. Navrhla preto, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil na nové konanie, alternatívne aby bol zrušený výrok o uloženom treste zákaze činnosti.

Prokurátor Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky navrhol na verejnom zasadnutí, aby bolo odvolanie obžalovaného a jeho matky zamietnuté ako nedôvodné.

Na podklade podaných odvolaní Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 19. apríla 2007, sp. zn. 1 Toš 5/2007, zrušil výrok o treste napadnutého rozsudku a sám vo veci rozhodol, pričom obžalovanému uložil miernejšie tresty.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd na neverejnom zasadnutí uznesením, sp. zn. 1 Tdo Vš-4/2007, z 2. júna 2008 tak, že ho odmietol.

Na podklade sťažnosti obžalovaného dňa 1. apríla 2009 rozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom, sp. zn. I. ÚS 402/08, tak, že zrušil uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Tdo Vš-4/2007, z 2. júna 2008 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Toš 5/2007, z 19. apríla 2007 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, vzhľadom na to, že tak uznesením ako aj rozsudkom najvyššieho súdu boli porušené práva obžalovaného na súdnu ochranu a právo na verejné prerokovanie veci v jeho prítomnosti podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý súdny proces a právo na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru na ochranu ľudských práv a základných slobôd v spojení s právom na slobodnú voľbu povolania, právom na prácu a právom na ochranu zdravia podľa čl. 35 ods. 1 a ods. 3 a čl. 40 Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd v svojom náleze konštatuje potrebu, aby všeobecné súdy uviedli svoje právne závery do súladu so skutkovými zisteniami, postaviac sa prakticky do pozície ďalšej inštancie trestného súdnictva, uvádza, že za prijatie úplatku v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu nemožno považovať situáciu, v ktorej bol úplatok prijatý v súvislosti so zabezpečením individuálneho záujmu. Podľa názoru ústavného súdu pri výklade pojmu obstarávanie veci všeobecného záujmu treba predovšetkým rešpektovať, že zákonný pojem všeobecného záujmu je na ústavnej úrovni stotožnený s pojmom verejného záujmu, ktorý prináša prospech (majetkový alebo iný) všetkým občanom alebo mnohým občanom.

Záverom Ústavný súd Slovenskej republiky pripomína, že ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení, alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde).

Z uvedeného je potom zrejmé, že obžalovaný nemôže byť uznaný za vinného z trestného činu prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006.

Skutok, ktorý sa nepochybne stal a jednoznačne ho spáchal obžalovaný MUDr. R. B., bude potom možné právne kvalifikovať ako prijímanie úplatku a inej nenáležitej výhody, podľa § 160 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 iba za predpokladu, že sa preukáže aj porušenie osobitnej povinnosti vyplývajúcej zo zákona, alebo dôležitej povinnosti vyplývajúcej zo zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, alebo povinnosť, na ktorej plnenie sa osobitne zaviazal.

V danom smere nepostačuje len porušenie morálnych pravidiel, k čomu evidentne došlo. Porušením osobitnej povinnosti je obchádzanie zákona alebo iného právneho predpisu vydaného na základe zákona, ktorým sú upravené povinnosti obžalovaného, alebo ktoré upravujú daný vzťah. Dôležitou povinnosťou je taká povinnosť, na ktorú sa obžalovaný osobitne zaviazal, ktorá mu vyplýva za zákona, zmluvy, alebo ktorú aj prebral konkludentne, môže však ísť aj o príkaz vydaný na základe zákona.

Dokazovanie nebolo zamerané smerom, akým spôsobom, a či vôbec bol obžalovaný oboznámený so smernicami č 1/2004 a 6/2005 riaditeľa nemocnice, ktoré mali byť vydané v súlade so zákonmi 277/1995, 98/1995, 18/1996 a 576/2004 Z. z. a aké osobitné alebo dôležité povinnosti z nich obžalovanému vyplynuli, popr. či sa obžalovaný osobitne zaviazal na povinnosť týkajúcu sa nepreberania akýchkoľvek platieb od pacientov.

V tomto smere bude potrebné vykonať dokazovanie tak opätovným výsluchom obžalovaného ako aj pracovníkov osobného úradu nemocnice, popr. riaditeľa nemocnice, listinnými dôkazmi, ktoré by preukazovali existenciu osobitnej alebo dôležitej povinnosti na strane obžalovaného.

Pokiaľ sa takéto porušenia za strany obžalovaného nepreukážu, nebude možné uznať ho za vinného z vyššie uvedeného trestného činu s kvalifikovanou skutkovou podstatou.

S poukazom na hore uvedené, bude úlohou súdu v ďalšom konaní vykonať naznačené dôkazy, prípadne dôkazy, ktorých potreba vykonania vyplynie v priebehu dokazovania.

Až potom bude potrebné vykonané dôkazy vyhodnotiť v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. a rozhodnúť v súlade so stavom veci a zákonom.

Z hore uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolania obžalovaného MUDr. R. B. a jeho matky považoval za čiastočne dôvodné a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 11. júna 2009

JUDr. Peter H a t a l a , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová